

Vragenboekje

Dit examen bestaat uit 22 vragen en een vertaalopdracht.
Voor elk vraagnummer is aangegeven hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Als bij een vraag een verklaring of uitleg gevraagd wordt, worden aan het antwoord geen punten toegekend als deze verklaring of uitleg ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

Tekst 1

- Regel 2–3 *quodque litus t/m concidisset*;
2 p **1** Welke vier bijzonderheden overweegt Agrippina ten aanzien van de schipbreuk?
Beantwoord deze vraag in het Nederlands.
- Regel 3 *Acerroniae necem*
2 p **2** Waarom was de dood van Acerronia voor Agrippina veelzeggend?
Baseer je antwoord op je kennis van de passage in de *Annales* die aan Tekst 1 voorafgaat.
- Regel 1–4 *Illic t/m intellegentur*;
2 p **3** Wijs in deze passage twee voorbeelden van een chiasme aan.
- Regel 5 *fortuna eius*
2 p **4** Waarin schuilt voor de lezer de ironie van deze woorden?
- Regel 8 *securitate simulata*
2 p **5** Citeer de woorden in alinea 3 waaruit blijkt dat deze tactiek van Agrippina geen succes had.
- Regel 8 *securitate simulata*
Ook aan het eind van deze tekst (regel 34–44) is bij Agrippina sprake van *simulatio*.
2 p **6** Maak dit met eigen woorden duidelijk.
- Regel 12 *pavore exanimis*
De opwinding van Nero wordt in regel 12–16 stilistisch op verschillende manieren tot uitdrukking gebracht.
2 p **7** Noem er drie en citeer de desbetreffende woorden.
- 2 p **8** Citeer zowel uit alinea 3 als uit alinea 4 een plaats waar tot uitdrukking komt, waarom er nu haast gemaakt moet worden met de moord op Agrippina.
- Regel 17 *inriti*
1 p **9** Waarom *inriti*?
A omdat Agrippina de plannen van Nero al doorhad.
B omdat Nero zijn besluit al had genomen.
C omdat Seneca en Burrus vreesden zich belachelijk te maken.
D omdat Seneca en Burrus niet wisten wat ze moesten antwoorden.
- Regel 17–18 *Igitur t/m esset*.
P.C. Hooft vertaalt deze regels als volgt: Derhalven zweeghen zy beide eenen langen tydt, om 't niet vergeefs af te raaden; geloofden 't ook zoo verre gekoomen te zijn, dat zoo men niet voor Agrippina gereedt was, Nero om hals moest.
2 p **10** Op welk punt geeft Hooft hier een andere voorstelling van zaken?
- Regel 20–21 *Ille t/m respondit*:
In zijn antwoord zegt Burrus dat de praetorianen niet mogen en niet willen.
2 p **11** Waarom mogen zij niet? Beantwoord deze vraag in het Nederlands.
2 p **12** Waarom willen zij niet? Beantwoord deze vraag in het Nederlands.
- Regel 23–24 *Ad eam vocem t/m profitetur*:
Deze woorden bevatten een bedekt verwijt aan het adres van Seneca en Burrus.
1 p **13** Maak dit duidelijk.

- Regel 25 scaenam ultro criminis parat
- 1 p 14 ■ Welke van de onderstaande omschrijvingen geeft het best weer wat met *ultro* uitgedrukt wordt?
- A Nero bereidt een misdaad voor.
  - B Nero draait de rollen om.
  - C Nero handelt op eigen initiatief.
  - D Nero is niet bang voor een beschuldiging.

- Regel 25–26 scaenam t/m iubet
- 2 p 15 □ Welke tweeledige bedoeling had Nero met deze handelwijze? Beantwoord deze vraag in het Nederlands.

- Regel 40–41 ac t/m credere;
- 2 p 16 □ Wijs in deze zin een voorbeeld van *variatio* aan en licht het toe.

- De titel van een artikel over Seneca luidt „The Tacitean *non liquet* on Seneca.”
- 2 p 17 □ Citeer de woorden uit tekst 1 waarop de conclusie die in deze titel besloten ligt, mede gebaseerd kan zijn en licht dat citaat toe.

- Elders in de Annales spreekt Tacitus van Agrippina's *cupido auri immensa*.
- 2 p 18 □ Citeer uit tekst 1 de woorden waarmee Tacitus aanduidt dat deze *cupido* een karaktereigenschap van Agrippina was.

Historische achtergronden

- 4 p 19 □ Breng de volgende namen en begrippen met elkaar in verband.
Nero; Stoïsche oppositie; Thræsea Paetus; Domitianus; Agricola; Nerva. Gebruik niet meer dan 100 woorden.

Tekst 2

- In de „Octavia” vindt men een overdaad aan pathetische uitdrukkingen.
- 2 p 20 □ Geef hiervan vier voorbeelden. Vergelijk daartoe tekst 2 met tekst 1 regel 39–44.

Tekst 3

- Net als elke literator streeft Tacitus naar een combinatie van *prodesse en delectare*.
- 2 p 21 □ Welk probleem signaleert Tacitus in tekst 3 bij het verwezenlijken van deze doelstelling?

Tekst 4

- 4 p 22 □ Breng de beide in tekst 4 verwoorde opvattingen van Flavius Josephus in verband met Tacitus' visie op geschiedschrijving. Gebruik niet meer dan 50 woorden.

Vertaalopdracht

Bestudeer tekst 5 met de aantekeningen, de inleiding en het voorvertaalde gedeelte.

- 45 p Vertaal regel 5 t/m 15.

Einde